

Auteur:

dr. Danielle Braun

Corporate Antropoloog met politie als specialisatie

Promoveerde in 1999 op een onderzoek naar Sturingsperikelen in de Politieorganisatie

Was docent leiderschap voor de politie top op de Politieacademie

Founder en chief van de Academie voor Organisatiecultuur

Auteur van managementboek van het jaar 2016 'de Corporate Tribe'

Zeik wat minder over de politie

Het rapport van de commissie Kijken liegt er niet om. De vorming van de Nationale Politie is fors onderschat en er zijn vijf grote issues die aangepakt moeten worden. Het moet anders, het kan beter. Dat vind ik ook. Toch is relativering en een positief tegen geluid hier op zijn plaats. Laten we het functioneren van de Nationale Politie vooral ook in de context van de aard van het werk bekijken.

Geef de agent op straat zijn /haar vrijheid terug en doorbreek de almacht van de minister

Agenten voelen zich ingeperkt. Politie eenheidsleiders ook en de korpschef van de Nationale Politie zou ook wel wat meer bevoegdheden willen krijgen van de minister. Meer vrijheid en zelfsturing lijkt mij een uitstekend idee. De tijd van centralisatie was goed voor de opstart maar het mag nu wel wat losser. De vraag is echter of dat tot tevredenheid leidt. In de dertig jaar dat ik politie onderzoek doe en de politie volg speelt het issue van vrijheid altijd. Die roep

kunnen we niet los zien van de specifieke aard van het werk van politiemensen. De verantwoordelijkheid op straat is ongekend groot. Je beslist over leven en dood en kan het geweldsmonopolie toepassen. Buiten ben je koning. Haal je mestrekkende vechtersbazen uit elkaar op zaterdagavond. Maar dan kom je binnen. Ben je een niet-al-te-hoog-in-de-hierarchie-pion- van-een-administratieve-systeemwereld. Te veel bezig met administratie. Geen eigen budget. Gezeik over je rooster. Altijd bezig met verantwoording afleggen naar burgers, politiek en media. Dat wringt. Altijd. En is fact of life. Want die verantwoording is belangrijk. Hoeveel vrijheid je ook geeft. Juist het omgaan met die spagaat is wat politieleiderschap interessant maakt. Een van de kernmerkende cultuuraspecten van de politie als professional is nu juist het continue schipperen tussen vrijheid en verantwoordelijkheid. Een prachtig gegeven, waar we het in Nederland veel beter op doen dan in menig ander land op de wereld. Dus ja.. politiemensen zeiken altijd over gebrek aan vrijheid. Op elk niveau. Terecht. Dat hoort erbij. En hoeven we niet perse op te lossen.

Meet of Nederland echt veiliger wordt en verbeter de ICT

Ik was dertig jaar geleden betrokken bij de tot standkoming van de eerste politiemonitors. Een tool om de effectiviteit van politiewerk te meten. Een hell of a job. Want tevredenheid over de politie is een boterzacht en subjectief gegeven. De politie bepaalt niet in haar eentje of het veiliger wordt in de samenleving. Een terroristische aanslag en we voelen ons collectief onveiliger, terwijl de politie daar niks aan kan doen. Daarnaast veranderen de stuurfactoren continue. De ene minister of burgemeester wil graag meer toezicht op overlast in het winkelcentrum, de ander op georganiseerde criminaliteit. Als je steeds de items verandert kan je nu eenmaal niet steady meten en vergelijken. Laten we blijven meten; zeker. Maar ook accepteren dat veiligheidsbeleving over beleving gaat. En dat is niet keihard. Daar kan geen mooie ICT tool tegenop. Het zit nu eenmaal in de ziel van het politiewerk. Politiewerk kan keihard zijn. Maar de resultaten van politiewerk gaan over zachte samenlevingsfactoren. Over gevoel. Over mens zijn. Over de onderbuik.

Pak de rafelranden aan die zijn ontstaan

Hoemo zou de vorming van de Nationale Politie rafelranden hebben laten ontstaan? We zijn in verandering. Zitten er middenin. De Nationale Politie is piepjong. Het westers managementmodel gaat uit van veranderen-in-twee-stappen. We moeten van oud naar nieuw. Van Ist naar Soll. Van beleidsplan 2013 naar evaluatie 2017. Dat is onrealistisch. Overal op de wereld veranderen tribes in drie stappen. Als een jongen in het Amazonewoud volwassen wordt is hij kind, gaat dan een tijdje met een sjamaan het bos in om grote mannen vaardigheden als jagen en oorlog voeren te leren en komt dan terug in het dorp waar hij een proef moet afleggen. Veranderen gaat in drie stappen. Je verandert in dat bos. Ook in je eigen persoonlijk leven verander je in de tussentijd. Als je het even niet meer weet. Als je leven op zijn kop staat door scheiding of verlies. Daar wordt je sterker van. In organisaties

willen we pijnloos veranderen. Snel duidelijkheid scheppen. Van A naar B gaan. Dat kan niet. Voor échte transformatie zijn rafelranden nodig. Daar wordt je sterker van. Ik hoop van harte dat we als politiek en samenleving de Nationale Politie haar 'ondertussentijd' gunnen. Snappen dat we nog maar net begonnen zijn. Hang in there... Juist in het niet-weten ontstaat de veranderkracht van professionals. Nu weer te snel terugdraaien zou een pijnstillertje zijn. Zijn we terug bij af.

Trots

Ik hoop van harte dat het rapport van de commissie Kijken leidt tot weer nieuwe verbeterstappen binnen de Nationale Politie. Maar ik hoop ook dat we met elkaar enorm trots zijn en blijven op een sterke politie. We hebben een prachtland. Waar politiemensen op twitter kunnen aanklaarten dat ze geen hoofddoek mogen dragen. Waar wijkagenten zelf netwerken mogen smeden. Waar professioneel aan bestrijding zware criminaliteit wordt gewerkt. En... waar veel wordt gezeikt. Binnen de politie en op de politie. Wat fijn dat we in een land leven waar dat kan. De aard, de totem van de politie verander je niet zo maar. En dat hoeft ook helemaal niet. Want een aantal wicked problems zijn gewoon politie eigen. Minder zeiken. Meer trots.